

YMPÄRISTÖOHJELMAN TOIMENPIDEPÄIVITYS 2026, ehdotukset

Teema	Toimenpide-ehdotus	Päävastuutaho	Kuvaus
Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne	Edistetään ympäristöbudjetointia sopimalla vuosittain investointeja tai käyttötaloustoimia, joita seurataan rinnakkain talouden ja ympäristövaikutusten osalta.	Yhdyskuntatekniikka	Seurantaan sopivia ovat esim. melusuojaukset, hiekoitushiekan poisto, jätehuolto, ulkoalueiden puhtaanapito, pilaantuneiden maiden puhdistus. (Huom! Näissä muitakin vastuutahoja).
	Kaikkien uusien kaavojen osalta arvioidaan niiden ilmastovaikutukset.	Kaavoitus	Ilmastovaikutusten arviointiin on käytettävissä erilaisia laskentatyökaluja.
	Järjestetään terveystieteiden korostava kampanja tai tapahtuma kevyen ja joukkoliikenteen käytön edistämiseksi.	Liikuntapalvelut	Yhteistyössä joukkoliikenteen kanssa, ensisijaisesti ulkopuolisella rahoituksella.
Energiantuotanto ja -kulutus	Edistetään edunvalvonnan kautta energiaverkkojen kehittämistä Kouvolan alueella sekä puhtaan siirtymän investointien kohdentumista Kouvolaan.	Kaupunkistrategia	Puhtaan siirtymän investoinnit ovat Kouvolaan merkittävä mahdollisuus elinvoiman kannalta, ja siksi yksi edunvalvonnan kohteista.
	Kaupungin kiinteistöissä luovutaan suunnitelmallisesti kaasulämmityksestä.	Tilapalvelut	Kaasulämmityksestä vähittäinen luopuminen toteutetaan tilapalveluiden suunnitelman mukaisesti.
	Investointihankkeissa sovelletaan Rakennustiedon ympäristöluokitusta sekä LEED-ympäristösertifiointijärjestelmää.	Tilapalvelut	Ei sertifioida, mutta sovelletaan kriteereitä.
	Uudistetaan KSS Energian Kouvolan ja Kuusaan alueen oma kaukolämmöntuotanto fossiilittomaksi vuoteen 2030 mennessä ja kehitetään sen toiminnan arvoketjujen kestävyttä vuosittain.	KSS Energia Oy	Toimenpide on osa KSS Energian strategiaa.
Ruoantuotanto ja -kulutus	Ylläpidetään ruokapalveluiden käyttämien elintarvikkeiden korkeaa kotimaisuusastetta.	Ruokapalvelut	Kotimaisuusaste on jo nyt korkea; pidetään huolta, että säilyy jatkossakin.
Luonto, vedet ja viheralueet	Purkusuunnitelmiin kirjataan purkualueen jatkokäyttö ottaen huomioon mahdollinen luonnon monimuotoisuuden lisääminen.	Tilapalvelut	Jatkokäytön suunnittelu mahdollistaa kohdekohtaisen arvion sopivimmasta käytöstä; esim. niitty, metsitys, hulevesien hallinta.

Laaditaan ohjeistus, miten kaupungin omistamien piha-alueiden hoidossa voidaan lisätä luonnon monimuotoisuutta. Toimitaan ohjeistuksen mukaan siihen soveltuviissa kohteissa.	Ympäristönsuojelu	Ohjeen soveltamiseen vaikuttavat mm. piha-alueen koko, sijainti ja käyttö.
Kokeillaan keinoja hulevesien määrän ja laadun parantamiseksi alueilla, joilla niihin kertyy paljon epäpuhtauksia ja joilla valumat voivat vaikuttaa luonnonvesiin.	Yhdyskuntatekniikan suunnittelu	Toimenpiteessä käytetään hulevesien luonnonmukaisen hallinnan menetelmiä.
Kaavoituksessa tutkitaan aina mahdollisuudet lisätä luonnon monimuotoisuutta kaava-alueella ja sisällytetään kaavaan ohjaavia määräyksiä toteutuksen tueksi silloin, kun se on kokonaisratkaisun kannalta tarkoituksenmukaista.	Kaavoitus	Toimenpiteellä varmistetaan luonnon monimuotoisuustavoitteen edistäminen kaikissa kaavoissa ottaen kuitenkin huomioon kaikki muut kaavaan vaikuttavat tekijät.
Kartoitetut luonnon ydinalueet ja katkeamattomat viheryhteydet pyritään turvamaan eikä niille lähtökohtaisesti osoiteta rakentamista tai muuta niitä heikentävää maankäyttöä.	Kaavoitus	Ydinalueet ja viheryhteydet ovat ohjaavia rajoituksia, joiden käytännön soveltamisessa otetaan aina huomioon paikalliset olosuhteet.
Asemakaava-alueilla ja yleiskaavassa virkistysalueiksi osoitetuilla alueilla metsäomaisuutta hoidetaan ympäristö- ja virkistysarvot edellä. Muilla kaupungin omistamilla alueilla metsiä hoidetaan valtakunnallisten metsänhoidon suositusten mukaisesti.	Maaomaisuus	Päivittyvät valtakunnalliset metsänhoidon suositukset löytyvät Maa- ja metsätalousministeriön sivuilta: https://mmm.fi/metsat/metsatalous https://mmm.fi/metsat/metsatalous/metsatalouden-kestavyys/metsanhoitosuositukset
Kaupungin metsien hoitotoimenpiteillä varaudutaan ilmastonmuutokseen mm. lisäämällä sekapuustoisuutta.	Maaomaisuus	Otetaan huomioon sopeutumista parantavat keinot; sekapuustoisuuden lisäksi esim. erirakenteisuus ja uudet puulajit.
Laaditaan Kouvolan oma luonnon monimuotoisuussuunnitelma.	Ympäristönsuojelu	Edistetään valtuustoaloitteen mukaisesti joko ulkopuolisella rahoituksella tai omarahoitteisesti.

Kulutus ja materiaalikierrot	Etsitään ja toteutetaan pilottikohteita kiertotalousperiaatteiden ja vähähiilisen rakentamisen edistämiseksi.	Tilapalvelut	Sopivia kohteita käytetään esimerkkeinä ja malleina kestävästä rakentamisesta.
	Raportoidaan vuosittain infrahankkeissa käytetyn uusiomateriaalin osuus kaikesta käytetystä materiaalista.	Yhdyskuntatekniikan rakennuttaminen	Seurataan uusiomateriaalin osuutta; tiedon perusteella voidaan arvioida uusiokäyttöön vaikuttavia tekijöitä.
	Testataan luonnonmateriaalien (esim. järviruoko) soveltuvuutta eri käyttökohteissa mm. korvaamassa keinomateriaaleja.	Yhdyskuntatekniikan kunnossapito	Kouvolassa on kokeiltu järviruokoa eri kohteissa jo aiemmin; pyritään laajentamaan kokeiluja. Käyttökohteita voivat olla esim. hulevesien suodatus, katteena viherkohteissa, vieraslajikohteiden peittäminen tai erilaiset rakenteet. Selvitetään myös muiden luonnonmateriaalien hyödyntämismahdollisuuksia.
Kestävät yhteisöt	Osallistetaan lapsia ja nuoria osana opetusta kaupungin maankäytön, alueiden kunnossapidon ym. suunnitteluun.	Kasvatus ja opetus	Osana maankäytön suunnittelua kuullaan lasten ja nuorten ajatuksia ja samalla toteutetaan OPS:n tavoitteita oppilaiden osallistumiseen liittyen. Aloite voi tulla opetuksen tai kaupungin suunnittelijoiden puolelta.
	Lisätään nuorten vapaa-ajan palveluihin erilaisia kädentaitoja, joissa opitaan tavaroiden ja materiaalien korjausta ja huoltoa.	Nuorisopalvelut	Toiminnalla edistetään yhteisöllisyyttä ja vastuullista kuluttamista.
	Pyritään aktiivisesti saamaan Kouvolan kansainväliset opiskelijat mukaan nuorisolle suunnattuun toimintaan ja tapahtumiin.	Nuorisopalvelut	Toimenpiteellä edistetään kv-opiskeilijoiden viihtymistä ja edelleen sopeutumista suomalaiseen elämään sekä lisätään mahdollisuutta, että he jäisivät asumaan Kouvolaan.
	Luodaan KyläKausi – neljän vuodenajan tapahtumakonsepti, jonka kautta lisätään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kylillä.	Hyvinvointi ja asiakkuudet	Konsepti tuo tapahtumatoimintaan pitkäjänteisyyttä ja lisää osallistujien sitoutumista.
	Edistetään yhteisötilojen käyttöä järjestämällä niissä tapahtumia innostavilla teemoilla.	Hyvinvointi ja asiakkuudet	Teemat valitaan tapauskohtaisesti.
	Museopalvelut (Poikilo-museot) käynnistää Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän käyttöönoton.	Kulttuuripalvelut	Museopalveluiden tavoitteena on saada Ekokompassi-sertifikaatti